

Elektrycy zachodniopomorscy w latach 1945–2006

Poniżej zamieszczono krótkie biogramy kilkudziesięciu osób. Są wśród nich: pierwsi polscy osadnicy – pionierzy odbudowujący Szczecin ze zgliszcz i zniszczeń wojennych, wybitni naukowcy, konstruktorzy i wynalazcy, organizatorzy szkolnictwa, przemysłu energetycznego i elektrotechnicznego, transportu, łączności, radio- i telekomunikacji. Wielu z nich już nie żyje. Wielu, ze względu na wiek, przebywa na zasłużonych emeryturach. Inni są nadal aktywni zawodowo i społecznie. Łączy ich jedno – w minionym 60-leciu wnieśli znaczący wkład w rozwój szeroko rozumianej elektryki na Pomorzu Zachodnim.

BIAŁEK RYSZARD

Urodził się 13 lutego 1932 roku w Nowym Dworze (powiat Wołkowysk). Ukończył Wydział Elektryczny Politechniki Gdańskiej w 1957 roku, uzyskując tytuł magistra inżyniera elektryka. W roku 1959 podjął pracę w Stoczni Szczecińskiej na stanowisku technologa elektryka, a w 1961 roku – w stoczniowym Biurze Projektowo-Konstrukcyjnym. Pod jego kierunkiem powstały unikatowe projekty instalacji elektrycznych na statkach naukowo-badawczych. W 1974 roku rozpoczął pracę w Zakładzie Urządzeń Elektrycznych i Elektrotechniki Morskiej Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej. Od 1983 roku był docentem w Wyższej Szkole Morskiej w Gdyni. Aktywny działacz Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych członek Zarządu Oddziału SEP w Szczecinie. Przewodniczył Sekcji Elektrotechniki Okrętowej SEP.

CZYŻOWSKI WOJCIECH

Urodził się 2 kwietnia 1921 roku w Sokółce (województwo białostockie). W 1940 roku wywieziony w głąb ZSRR, do Kraju Ałtajskiego. Od 1943 roku w I Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki; przeszedł cały jej szlak bojowy aż po Łabę. Do Szczecina przybył w 1947 roku i podjął studia na Wydziale Elektrycznym Szkoły Inżynierskiej. Po jej ukończeniu w 1950 roku rozpoczął pracę w Rozgłośni Polskiego Radia w Szczecinie. W roku 1952 został głównym inżynierem rozgłośni i na tym stanowisku pracował aż do przejścia na emeryturę w 1984 roku. W czasie swej długoletniej pracy dwukrotnie modernizował urządzenia rozgłośni, wprowadził stereofoniczny system nadawania. Odznaczony Krzyżem Walecznych, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz licznymi odznaczeniami wojskowymi, państwowymi i resortowymi.

DWORNIK ZBIGNIEW

Urodził się 18 marca 1930 roku w Warszawie. Po ukończeniu Politechniki Warszawskiej od 1953 roku aż do przejścia na emeryturę w 1995 roku pracował na terenie DOPiT Szczecin. Duży zasób wiedzy zawodowej, wysokie umiejętności organizatorskie oraz umiejętność współpracy z ludźmi predestynowały go do pełnienia stanowisk kierowniczych. Od 1954 roku pracował w Dziale Służby Telekomunikacyjnej w DOPiT Szczecin. W 1962 roku został powołany na stanowisko dyrektora Rejonowego Urzędu Telekomunikacji w Szczecinie, a później pełnił kolejno funkcje dyrektora UTM Szczecin, zastępcy dyrektora OUTM Szczecin, dyrektora WUT Szczecin, kierownika Działu Służby Telekomunikacyjnej w Szczecinie i od 1992 roku – dyrektora ZUT Szczecin.

FEDOROWSKI JERZY

Urodził się 24 lutego 1930 roku we Lwowie. W 1954 roku uzyskał na Wydziale Elektrycznym Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie tytuł inżyniera elektryka o specjalności radiotechnik urządzeń radiowych, a w 1968 roku tytuł magistra inżyniera elektryka. Od 1954 roku zajmował się telewizją. Między innymi skonstruował kamerę telewizyjną, wykorzystując specjalną lampę superikonoskopową oraz tor kamerowy. Prowadzone przez niego prace konstrukcyjne i wdrożeniowe doprowadziły do uruchomienia 27 kwietnia 1960 roku nadawczego i studyjnego Ośrodka Telewizyjnego w Szczecinie

oraz nowoczesnego Telewizyjnego Ośrodka Nadawczego w Kołowie. Wielokrotnie wyróżniany odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi, między innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Odznaką Gryfa Pomorskiego, Medalem Szczecińskiego Towarzystwa Miłośników Telewizji. Zmarł 24 października 1992 roku.

FREIDENBERG ZYGMUNT

Urodził się 10 października 1933 roku w Brzozdowcach (powiat Lwów). W roku 1954 ukończył Technikum Energetyczne i rozpoczął pracę w Zakładzie Energetycznym w Szczecinie. W energetyce zajął się odtwarzaniem i rozbudowywaniem oświetlenia miasta. Dzięki jego osobistemu zaangażowaniu w zachowanie i odnawianie zabytkowych lamp, dziś można je podziwiać na ulicach Szczecina. W latach sześćdziesiątych, podczas ogólnopolskiej konferencji energetyków, uznano oświetlenie miasta Szczecina za najlepsze w Polsce. Doprowadził do przekształcenia Działu Oświetlenia Ulic w samodzielny rejon obejmujący przyległe miasta i miejscowości wokół Szczecina, który to rejon w 1997 przekształcił się w spółkę z o.o. Był pierwszym prezesem nowo powstałej spółki. Jest wieloletnim członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

FURMANN ALWIN

Urodził się 26 lutego 1934 roku w Czarnkowie (województwo poznańskie). Do Szczecina przybył w 1949 roku i podjął naukę w Technikum Mechaniczno-Energetycznym, które ukończył w 1953 roku. W tym samym roku wstąpił na Wydział Elektryczny Politechniki Szczecińskiej i ukończył ją w 1957 roku. Bezpośrednio po studiach podjął pracę w Szczecińskiej Stoczni Remontowej „Gryfia” na stanowisku montera, później brygadzysty. Od 1959 do 1983 roku pracował jako elektryk okrętowy na statkach Polskiej Żeglugi Morskiej. W roku 1964 uzyskał dyplom oficera elektryka pierwszej klasy. Nadzorował budowy nowych statków dla PŻM w stoczniach krajowych i zagranicznych. Od 1983 roku jest zatrudniony w Inspektoracie Technicznym Floty w Urzędzie Morskim w Szczecinie. Przez wiele lat pełnił funkcję sekretarza Komisji Egzaminacyjnej dla oficerów floty wszystkich specjalności.

GAIŃSKI JÓZEF

Urodził się 16 marca 1923 roku. Bezpośrednio po ukończeniu studiów na Politechnice Gdańskiej w 1952 roku rozpoczął pracę w Zespole Radiostacji w Szczecinie. W latach 1952–1954 był inżynierem ruchu i kierownikiem Ośrodka Radiostacji Morskiej w Jarosławcu; w latach 1954–1972 – zastępcą, a później kierownikiem Centrum Radiokomunikacji Morskiej w Szczecinie. Kierował przebudową urządzeń technicznych Centrum na potrzeby rosnącej korespondencji między lądem i morzem. Opracował i wdrożył wiele nowatorskich rozwiązań technicznych, między innymi systemy: zdalnego sterowania nadajnikami, łączności wewnętrznych, blokady i sygnalizacji kluczenia. Od 1972 roku kierował Laboratorium Technicznym. Brał udział w uruchamianiu i pomiarach nadajników telewizyjnych w Szczecinie, Koszalinie i Rusinowie. Organizował pomiary pól wysokiej częstotliwości. Przez wiele lat był doradcą w Klubie Techniki i Racjonalizacji. Pracę zawodową zakończył w 1994 roku.

GŁADYSZ WITOLD

Urodził się 17 listopada 1909 roku. Studia wyższe ukończył na Oddziale Elektrycznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej w roku 1937. Do wybuchu wojny w 1939 roku pracował w Przedsiębiorstwie Elektroinstalacyjnym w Poznaniu, będąc jednocześnie wykładowcą w Państwowej Wyższej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Poznaniu. Do Szczecina przybył w 1945 roku. Brał czynny udział w pracach organizacyjnych przy powołaniu Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie, a po jej powstaniu objął kierownictwo Katedry Maszyn Elektrycznych i funkcję dziekana Wydziału Elektrycznego. Z uczelnią tą, przekształconą później w Politechnikę Szczecińską, związał całe swoje życie. Był jednym z organizatorów Oddziału Szczecińskiego SEP i długoletnim jego prezesem. Zmarł 23 lutego 1964 roku.

GRACZYK JAN

Urodził się 3 kwietnia 1938 roku w Nakle nad Notecią. Wydział Elektryczny na Politechnice Poznańskiej ukończył w 1965 roku, a Studia Podyplomowe w zakresie Cyfrowej Transmisji Danych na Politechnice Warszawskiej w 1971 roku. Od 1957 roku aż do przejścia na emeryturę w 2002 r. pracował na terenie DOPiT Szczecin. Za osiągnięcia zawodowe został wpisany przez Ministra Łączności do Honorowej Księgi „Zasłużony dla Łączności”. Kierował opracowaniem i wdrażaniem projektów „Koncepcja rozwoju telekomunikacji województwa szczecińskiego do 2005 roku” i „Automatyzacja Centrali Wiejskich AG-25 i 50”. Od 1969 roku kierował Działem Służby Telekomunikacyjnej DOPiT Szczecin. W 1975 roku został dyrektorem technicznym UTM, a później – WUT. Powołany w 1990 r. na stanowisku dyrektora ds. eksploatacji w Zakładzie Telekomunikacji TP S.A. w Szczecinie, pełnił następnie funkcje dyrektora Rejonu Telekomunikacji i Rejonu Obsługi Klienta w Szczecinie. Odznaczony Medalem „Zasłużony Działacz Kultury” (1988) i odznaką „Przodujący Kolejarz” (1996). Zasłużony działacz SEP, prezes Oddziału Szczecińskiego (1981–1984), uhonorowany Srebrną i Złotą Odznaką Honorową SEP, Medalem pamiątkowym im. Mieczysława Pożaryskiego oraz Medalem im. Janusza Groszkowskiego.

JANSON JAN

Urodził się w 1928 roku w Stanisławowie. Od roku 1944 w Warszawie. W latach 1946–1950 pracował w Szczecinie w charakterze elektromontera przy budowie zniszczonych przez działania wojenne sieci i rozdzielni niskiego i wysokiego napięcia. Od roku 1950 do 1971 pracował w Zakładzie Energetycznym Szczecin na różnych stanowiskach technicznych w ruchu i eksploatacji sieci średnich i wysokich napięć oraz elektrowni. Ukończył Technikum Budowy Okrętów i Energetyki w 1952 roku, a następnie Wydział Elektryczny Politechniki Szczecińskiej, uzyskując w 1962 roku tytuł magistra inżyniera. W 1974 roku odbył studia podyplomowe w zakresie ekonomiki i zarządzania przemysłem w Instytucie Ekonomiki Przemysłu Politechniki Szczecińskiej. W latach 1973–1981 był projektantem, a następnie kierownikiem Pracowni Projektowej „Eltor” Koszalin. W tym okresie zajmował się projektowaniem, modernizacją, budową sieci niskiego i wysokiego napięcia w rolnictwie na terenie województw szczecińskiego i gorzowskiego. Od 1981 do 1988 był dyrektorem Przedsiębiorstwa Elektryfikacji TOR „Eltor” w Szczecinie-Mierzynie.

JASIENIECKI WITOLD

Urodził się 1 maja 1927 roku w Grudziądzu. W okresie okupacji pracownik fizyczny w firmie Siemens. Ukończył Wydział Elektryczny Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie, podczas studiów pracownik Centrali Przeladunków Węglowych, Nabrzeże „Arsenał”. Od 1950 roku nauczyciel akademicki w Katedrze Maszyn i Napędów. Doktorat na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Przez wiele lat pełnił funkcję kierownika Zakładu Maszyn i Napędów Elektrycznych w Instytucie Elektrotechniki Politechniki Szczecińskiej. Aktywny działacz SEP; w Oddziale Szczecińskim – wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej, rzeczoznawca i weryfikator SEP w dziale specjalistycznym „Maszyny i napęd elektryczny”. Wielokrotnie odznaczany, m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Złotą Honorową Odznaką SEP, a także – Medalem 60-lecia Politechniki Szczecińskiej.

JEZIERSKI ANTONI TOMASZ

Urodził się 21 maja 1917 roku. W roku 1935 rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej. Studia te, przerwane wojną, ukończył na tej uczelni w roku 1946. W roku 1947, w związku z powstaniem Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie, otrzymał propozycję przeniesienia się do tego miasta. Na powstającym wówczas Wydziale Elektrycznym pełnił obowiązki kierownika Katedry Sieci Elektrycznych, późniejszej Katedry Urządzeń Elektrycznych. W roku 1957 otrzymał nominację na zastępcę profesora. Przez dwie kadencje pełnił obowiązki prodziekana Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej. Zorganizował laboratorium urządzeń elektrycznych, a w roku 1962 wprowadził specjalizację elektrotechnika morska na tej uczelni. Autor wielu opracowań naukowych ważnych dla Szczecina i portu. Był jednym z organizatorów Stowarzyszenia Elektryków Polskich

na Pomorzu Zachodnim. Pełnił funkcję prezesa oddziału w roku 1958 i w latach 1962–1964. Był członkiem Zarządu Głównego SEP (1961–1964), członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej (1964–1981) i jej przewodniczącym (1978–1981). Walny Zjazd Delegatów SEP we Wrocławiu w 1981 roku nadał Antoniemu Jezierskiemu godność członka honorowego SEP. Zmarł 18 września 1982 roku.

KLOSSEK LEONARD

Urodził się 6 listopada 1936 roku w Pabianicach. W roku 1959 na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej uzyskał dyplom magistra inżyniera elektryka o specjalności elektrotermia. W tymże roku podjął pracę zawodową w zakładach „Madro” i Zakładach Przemysłu Bawełnianego w Pabianicach na stanowisku głównego elektryka. Od 1963 roku pracował w Zakładach Wytwórczych Aparatury Teatralnej i Oświetleniowej oraz w Zakładach Sprzętu Melioracyjnego w Koźuchowie. W tym czasie odbył także praktykę w zakładach FIAT-a w Turynie. W roku 1970 objął stanowisko głównego konstruktora w Fabryce Sprzętu Elektrotechnicznego „Selfa” w Szczecinie. Utworzył tam laboratorium elektryczne oraz przyczynił się do modernizacji produkowanych dotąd wyrobów, w szczególności – konstrukcji nowoczesnych regulatorów temperatury. Zginął tragicznie 2 grudnia 1976 roku.

KOŁODZIEJSKI WŁADYSŁAW ARTUR

Urodził się 19 maja 1937 roku w Wilnie. Jako stypendysta PKP ukończył Wydział Elektryczny Politechniki Szczecińskiej w 1962 roku, uzyskując tytuł magistra inżyniera elektryka. Zatrudniony w Biurze Inwestycji DOKP Szczecin, pracował nad modernizacją i rozwojem infrastruktury kolejowej. W 1976 roku został głównym inżynierem inwestycji ds. elektryfikacji. Na stanowisku tym koordynował opracowanie dokumentacji, wykonawstwo robót elektryfikacyjnych oraz sprawował nadzór inwestorski. Efektem tych działań było uruchomienie pierwszej zelektryfikowanej linii kolejowej na Pomorzu Zachodnim. Była to linia Poznań–Szczecin Główny, uruchomiona 15 grudnia 1978 roku. Posiada liczne odznaczenia państwowe i resortowe. Przeszedł na emeryturę 30 września 1997 roku.

KOWALSKI MARIAN

Urodził się 6 lipca 1921 roku w Radomicku (województwo poznańskie). Absolwent Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie, którą ukończył w 1952 roku, uzyskując stopień inżyniera elektryka. Od kwietnia 1948 roku pracował jako nauczyciel przedmiotów elektrycznych w Technikum Mechaniczno-Energetycznym w Szczecinie. W latach 1959–1967 pełnił funkcję dyrektora szkoły, a później do 1979 roku kierownika Wydziału dla Pracujących. Z jego inicjatywy utworzono w technikum nowoczesną pracownię maszyn elektrycznych. Odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżami Zasługi, Złotą Odznaką „Gryfa Pomorskiego” oraz Medalem Tysiąclecia. W roku 1985 przeszedł na emeryturę.

KRAMARZ WOJCIECH

Urodził się 22 kwietnia 1945 roku w Nowej Górze (woj. krakowskie). Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1976 roku na Wydziale Elektrycznym Politechniki Szczecińskiej. Od 1969 roku pracował w Politechnice Szczecińskiej w Zakładzie Urządzeń Elektrycznych i Elektrotechniki Morskiej. Dyrektor Instytutu Elektrotechniki (1993–2000). Prezes Oddziału Szczecińskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich w latach 1987–1994. Członek Zarządu Głównego SEP w latach 1994–2002. Rzecznik SEP w działach: instalacje i urządzenia elektryczne, elektrotechnika morska. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, wyróżniony Srebrną i Złotą Odznaką Honorową SEP i NOT oraz Medalem pamiątkowym im. M. Pożaryskiego.

KRYGIER JERZY WOJCIECH

Urodził się 10 marca 1930 roku w Szamotułach. Absolwent Wydziału Elektrycznego Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie (1954 rok). Doktoryzował się w roku 1969 na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej. Od 1970 roku pracował na stanowisku docenta w Zakładzie Elektrotechniki Przemysłowej

Politechniki Szczecińskiej. Specjalizował się w pracach nad napędami elektrycznymi i energoelektronicznymi. Autor ponad 60 artykułów naukowych i promotor ponad 120 prac magisterskich. Organizator Studiów Zaocznych w Punkcie Konsultacyjnym PS w Gorzowie Wielkopolskim. Działał we władzach Oddziału Szczecińskiego SEP; był członkiem Komitetu Energetyki przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia. Uhonorowany między innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz odznaczeniami SEP. Zmarł 8 maja 2005 roku.

KUBISA STEFAN

Urodził się w 1940 roku w Warszawie. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej z 1962 roku. Pracował w Katedrze Miernictwa Elektrycznego. Specjalizował się w metrologii elektrycznej i elektronicznej oraz pomiarach wielkości nieelektrycznych metodami elektrycznymi. W 1971 roku obronił pracę doktorską, w 1979 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego, a w 1998 tytuł profesora. Autor licznych publikacji naukowych, projektów racjonalizatorskich i wynalazków (18 opatentowanych). Wypromował czterech doktorów nauk technicznych, recenzował 12 rozpraw doktorskich. Jest współautorem podręcznika miernictwa i jednym z tłumaczy wielotomowego podręcznika metrologii. Uczestniczy w pracach wielu komitetów naukowych w kraju i za granicą, współpracuje z uczelniami w Niemczech, między innymi Hochschule für Technik und Wirtschaft w Reutlingen.

LIPIŃSKI WOJCIECH

Urodził się w 1944 roku w Warszawie. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej z roku 1968. Rozprawę doktorską obronił na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej w 1972 roku, tamże w 1977 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego. Tytuł profesora otrzymał w 1983 roku. Od 1993 roku do 2002 roku pełnił obowiązki dyrektora Instytutu Elektroniki i Informatyki PS. Prowadzi badania naukowe w dziedzinie elektroniki, informatyki, teorii obwodów i układów elektronicznych, analizy i syntezy pól ekranowania, multimediiów i transmisji sygnałów. Był recenzentem ośmiu rozpraw habilitacyjnych, promotorem ośmiu i recenzentem piętnastu rozpraw doktorskich. W 2000 roku opublikował pracę pt. „Realizacja usług multimedialnych w sieciach ATM”. Pełnił funkcje prezesa szczecińskich oddziałów Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej oraz Polskiego Towarzystwa Cybernetycznego. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Złotym Krzyżem Zasługi.

ŁODZIKOWSKI WIESŁAW

Urodził się 30 stycznia 1963 roku w Mrągowie. Absolwent Politechniki Szczecińskiej i Politechniki Warszawskiej (współczesne systemy radiokomunikacyjne i telewizyjne). Od 1993 roku pracownik Oddziału Szczecińskiego Telewizji Polskiej S.A. w Warszawie. Od 2002 roku kierownik Działu Techniki. Autor wielu nowatorskich koncepcji i rozwiązań systemów techniczno-informacyjnych wdrożonych w TVP S.A., które przyniosły Oddziałowi Szczecińskiemu wymierne korzyści. Członek wielu komisji problemowych zajmujących się informatyką i strategiami technologicznymi. Opracował optymalny system współpracy między jednostkami organizacyjnymi. Autor wynalazku dotyczącego sposobu kodowania i dekodowania sygnałów telewizyjnych, zwłaszcza w sieciach kablowych.

MAJ ZBIGNIEW

Urodził się w 7 marca 1930 roku w Warszawie. Po powstaniu w 1944 roku – więzień obozu w pobliżu Szczecina. W wolnej Polsce pracownik elektrowni Jastrowie, od 1948 roku w Ośrodku Szkoleniowym Energetyki w Nysie. Ukończył studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Poznańskiej. Otrzymał skierowanie do pracy w elektrowni „Szczecin”, później w elektrowni „Pomorzanyn”. W latach 1970–1975 dyrektor inwestycyjny budowy elektrowni „Dolna Odra”. Od 1975 roku zatrudniony w Zjednoczeniu Energetyki w Warszawie, skąd kierował inwestycjami wielu wielkich elektrowni i elektrociepłowni. Odznaczony Orderem Sztandaru Pracy drugiej klasy. Przeszedł na rentę w 1988 roku. Zmarł 5 maja 1990 roku w Warszawie.

MAKOWSKI ZENON

Urodził się 2 lutego 1927 roku w Sunkieliach na Wileńszczyźnie. Po ukończeniu studiów na Politechnice Poznańskiej w roku 1965 uzyskał stopień inżyniera elektryka. Od 1 września 1954 roku pracował w Technikum Mechaniczno-Energetycznym w Szczecinie. W 1956 roku zmodernizował pracownię maszyn elektrycznych, która w konkursie zorganizowanym przez Ministerstwo Oświaty została uznana za wzorcową. Zaprojektował i wykonał z uczniami zautomatyzowaną pracownię miernictwa elektrycznego, za którą w 1968 roku na V Sesji Postępu Pedagogicznego otrzymał pierwszą nagrodę. Cieszył się wysokim autorytetem wśród współpracowników i uczniów. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz licznymi odznaczeniami państwowymi, resortowymi i związkowymi. Zmarł 25 maja 1994 roku.

MEYER JAN

Urodził się w Butrymowicach na Wileńszczyźnie w roku 1900. Po ukończeniu gimnazjum w Warszawie rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej, które ukończył w 1934 roku. Pracował przy uruchamianiu pierwszej w Warszawie automatycznej centrali telefonicznej, której został później kierownikiem. Od września 1945 roku mieszkał w Szczecinie. Podjął pracę w Dyrekcji Okręgu Poczty i Telekomunikacji, przystępując z ogromnym entuzjazmem do usuwania zniszczeń wojennych i odbudowy łączności telefonicznej. Od roku 1947 związany z firmami energetycznymi. Pracował kolejno jako kierownik elektrowni „Żółwino”, kierownik Działu Inwestycji, a później dyrektor Zakładu Energetycznego. W roku 1958 przeszedł do pracy w elektrowni „Pomorzany”. Oprócz pracy zawodowej dużo czasu poświęcał pracy społecznej. W roku 1946 był jednym z założycieli Oddziału Szczecińskiego SEP. Jego zaangażowanie w pracy zawodowej i społecznej zostały wysoko ocenione przez władze państwowe i stowarzyszeniowe, czego dowodem są przyznane odznaczenia: Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi, Srebrna Odznaka Honorowa SEP, Srebrna Odznaka Honorowa NOT, Złoty „Gryf Pomorski” oraz Order Krzyża Kawalerskiego Polonia Restituta. Zmarł 2 listopada 1966 roku w Szczecinie.

MIKOSZA HENRYK

Urodził się 1 marca 1923 roku w Wilnie. Był jednym z pierwszych studentów Wydziału Elektrycznego Szkoły Inżynierskiej, jednocześnie pracownikiem pomocniczym w Zakładzie Maszyn i Miernictwa Elektrycznego tej uczelni. Wchodził w skład pierwszej Rady Wydziału Elektrycznego. W 1951 roku uzyskał dyplom inżyniera, a w 1955 roku na Politechnice Warszawskiej – tytuł magistra. Zasłużony współorganizator wielu laboratoriów na Wydziale Elektrycznym Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie. W roku 1958 zorganizował Zakład Miernictwa Wielkości Nielektrycznych, którego został kierownikiem. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1963 roku, a tytuł prof. nadzw. w 1990 roku. W latach 1957–1961 współorganizator Ośrodka Izotopowego w Zakładzie Radiologii Pomorskiej Akademii Medycznej. Od 1965 roku kierował tym zakładem, a od 1993 Zakładem Biofizyki PAM. Dorobek naukowy publikowany w kraju i za granicą zawiera 120 pozycji. Członek towarzystw naukowych, między innymi Polskiego Towarzystwa Fizyki Medycznej.

MONTWIŁŁ BOGUSŁAW

Urodzony 6 maja 1931 roku w Kownie na Litwie. W Polsce od 1945 roku. W latach 1951–1955 studiował na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, na Wydziale Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa. Uzyskał tytuł inżyniera elektryka hutniczego. Na podstawie nakazu pracy zatrudniony w Hucie „Pokój” w Nowym Bytomiu. Był kolejno mistrzem, starszym mistrzem i elektrykiem na wydziale walcowni. Pracował tam w latach 1955–1959. Od 1960 roku do 1985 pracował w Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego, m.in. jako zastępca głównego konstruktora w Biurze Projektowo-Konstrukcyjnym. Pod jego kierownictwem powstało wiele projektów okrętowych instalacji elektrycznych. Do znaczących i nowatorskich projektów należały: pierwszy w polskim przemyśle okrętowym statek dla Meksyku ze zautomatyzowaną siłownią, zbiornikowce do przewozu chemikaliów dla Norwegii, statki szkolno-towarowe dla ZSRR i Polski, promy samochodowo-pasażerskie, a także statki naukowo-badawcze

dla Akademii Nauk ZSRR. Członek Stowarzyszenia Elektryków Polskich od 1962 roku. W latach 1994–2002 pełnił funkcję prezesa Oddziału Szczecińskiego SEP. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Honorową SEP oraz Srebrną Odznaką Honorową Naczelnej Organizacji Technicznej. W 1997 roku został uhonorowany Medalem „Za zasługi dla Politechniki Szczecińskiej”.

MROCZEK JAROSŁAW

Urodził się 23 maja 1955 roku w Pile. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej. W roku 1980 został członkiem Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Szczecinie. W 1988 roku założył Przedsiębiorstwo Projektowo-Serwisowe Elektroniki, Pomiarów i Automatyki EPA Sp. z o.o., które zajmuje się urządzeniami radionawigacji, automatyki statkowej, łączności satelitarnej i radio-komunikacji. Rozwija nowy sektor energetyki – produkcję energii odnawialnej z turbin wiatrowych. W 1999 roku założył VIS Venti – Towarzystwo Wspierania Elektrowni Wiatrowych, którego na początku był wiceprezesem, a od roku 2001 prezesem. Od roku 2002 wiceprezes Polskiego Towarzystwa Certyfikacji Energii, ekspert Parlamentarnego Zespołu ds. Restrukturyzacji Energetyki.

MYSZKOWSKI ANDRZEJ

Urodził się 23 czerwca 1938 roku w Poznaniu. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej. Pracownik Zakładów Aparatury Precyzyjnej w Świdnicy, następnie w biurze konstrukcyjnym Fabryki SELFA, w latach 1968–1975 kierownik pracowni w ośrodku badawczym ELGOS. Konstruktor anemometru elektrycznego, projektant serii produkowanych urządzeń grzejnych. Wieloletni współpracownik Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej w dziedzinie ustalania polskich norm (PN) dla produkcji urządzeń grzejnych m.in. bezpieczeństwa elektrycznych przyrządów powszechnego użytku (JEC/TC). W latach 1981–1983 w PREDOM-SELFA kontynuował działania normalizacyjne, natomiast 1985–1991 w ośrodku SELATOM przejmował licencyjną dokumentację bloków stabilizacji mocy elektrowni atomowych. Prowadzi biuro doradztwa technicznego i tłumaczeń; przygotowanie dokumentów dla polskich eksporterów, poświadczających zgodność wyrobów z normami europejskimi. Za działalność zawodową odznaczony w 1980 roku Srebrną Odznaką „Za Zasługi dla Rozwoju Przemysłu Maszynowego” oraz wyróżniony Srebrną Odznaką Honorową SEP.

NESTOROWICZ MARIAN

Urodził się 5 lutego 1930 roku w Bedlnie (powiat Radzyń Podlaski). W roku 1953 ukończył Wydział Elektryczny Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie i uzyskał dyplom inżyniera elektryka, a już na Politechnice Szczecińskiej w 1956 roku – magistra inżyniera. Pracę zawodową podjął w 1951 roku jako asystent, później adiunkt w Szkole Inżynierskiej, a następnie na Politechnice Szczecińskiej. Równocześnie pracował w szczecińskim oddziale BSiPPUE „Elektroprojekt” na stanowisku starszego projektanta. W latach 1975–1986 był dyrektorem tego biura. Do ważniejszych jego osiągnięć należy wykonanie dokumentacji elektrycznej rozbudowy rozdzielni głównej w Papierni „Skolwin”, opracowanie dokumentacji układu zasilania w energię elektryczną Huty „Szczecin”, opracowanie dokumentacji dziesięciu wewnętrznych stacji transformatorowych dla hotelu „Rossija” w Moskwie. Szeroko rozwijał prace eksportowe – badawczo-rozwojowe i typizacyjne. Wyróżniony wieloma odznaczeniami państwowymi, regionalnymi i resortowymi. Zmarł 18 marca 1986 roku.

NOWAKOWSKI ROMUALD EUGENIUSZ

Urodził się 19 października 1929 roku w mieście Słonim w woj. nowogrodzkim. W latach 1944–1947 pracownik fizyczny przedsiębiorstw państwowych. Absolwent Ośrodka Szkoleniowego Energetyki w Nysie. W 1951 roku ukończył studia I stopnia na Wydziale Elektrycznym Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie, w której został zatrudniony jako asystent w Zakładzie Wysokich Napięć. W okresie służby w Wojsku Polskim – radiotelegrafista. Pracował okresowo w Państwowym Budownictwie Elektrycznym oraz „Elektromontażu” Poznań. Doktorat z wyróżnieniem w 1976 roku na Politechnice Gdańskiej. W latach 1968–1970 kierownik Katedry Elektroenergetyki, a w latach 1973–1981 zastępca

dyrektora Instytutu Elektrotechniki Politechniki Szczecińskiej. Autor ponad 100 publikacji technicznych, w szczególności dotyczących elektroenergetyki oraz elektrotechniki teoretycznej, autor sześciu patentów. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem 60-lecia Politechniki Szczecińskiej. Aktywny członek SEP od 1948 roku. Wyróżniony przez SEP Srebrną i Złotą Odznaką Honorową, Medalem pamiątkowym im. M. Pożaryskiego oraz Medalem im. Alfonsa Hoffmanna.

OLEJNICZAK ZDZISŁAW

Urodził się 11 sierpnia 1944 roku w Mikorzynie koło Konina. Po ukończeniu II Studium Nauczycielskiego na Wydziale Matematyczno-Fizycznym studiował na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu na Wydziale Fizyki, gdzie w 1971 roku uzyskał tytuł magistra. W latach 1976–1980 wicedyrektor Zespołu Szkół Łączności, a od 1980 roku dyrektor tej szkoły. Z jego inicjatywy i przy jego udziale powstała w 1986 roku pierwsza w szkole pracownia komputerowa, a także elektroniczna i mikroprocesorowa oraz – jedna z najnowocześniejszych w Polsce – pracownia telekomunikacyjna. Od 1990 roku przewodniczący Komisji Dyrektorów Szkół Łączności. Koordynował współpracę polskich szkół łączności ze szkołami w Wielkiej Brytanii przy realizacji projektu „Ocena kompetencji w kształceniu zawodowym”, finansowanego z funduszu PHARE. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz wieloma innymi odznaczeniami.

OZIEWICZ WACŁAW

Urodził się 18 stycznia 1929 roku. Po ukończeniu studiów na Politechnice Gdańskiej w 1952 roku podjął pracę w Zespole Stacji Radiowych w Szczecinie. W 1957 roku został mianowany głównym inżynierem Zespołu Radiostacji Szczecin. Na stanowisku tym pracował do 30 listopada 1964 roku, modernizując obiekty radiokomunikacji morskiej oraz wprowadzając wiele innowacji w służbach technicznych radia i telewizji. 1 grudnia 1964 roku został mianowany przez ministra łączności dyrektorem Stacji Radiowych i Telewizyjnych w Szczecinie. Należał do grupy wybitnych fachowców w dziedzinie radia i telewizji. Wynalazca, autor licznych projektów racjonalizatorskich, między innymi nadajnika średniofalowego o mocy 160 kW, który poprawił słyszalność programu Polskiego Radia na Pomorzu i służył społeczności tego regionu ponad 20 lat. Kierował budową całej sieci nadawczej radia i telewizji w województwach: szczecińskim, koszalińskim, słupskim oraz – częściowo – gorzowskim i pilskim. Był działaczem Szczecińskiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Pracę zawodową zakończył w 1991 roku. Zmarł 13 listopada 2000 roku.

PARTYKA TOMASZ HENRYK

Urodził się 15 marca 1966 roku w Szczecinie. Absolwent elektroniki na Politechnice Szczecińskiej (1991), a także studiów Master of Business Administration w Zachodniopomorskiej Szkole Biznesu (2002). Przez pięć i pół roku konstruktor elektronik w firmie Autocomp Electronic Sp. z o.o. w Szczecinie, następnie kierownik produkcji telewizorów Royal-Lux w firmie Barter Service Sp. z o.o. w Lubieszynie. Od 1998 roku związany z firmą Sonion Polska Sp. z o.o. w Mierzynie, przez pierwsze trzy lata dyrektor zakładu, później prezes zarządu. Największe osiągnięcia to podnoszenie efektywności produkcji – średnio o kilkanaście procent rocznie – zwiększenie liczby pracowników ze 130 osób (w 1998 roku) do 1250 (w 2005 roku). Jako prezes Sonion Polska przyczynił się do zbudowania prężnej, rozwijającej się organizacji. Spośród zdobytych wyróżnień można wymienić tytuły: „Inwestor w Kapitał Ludzki 2002”, „Lider Zarządzania Zasobami Ludzkimi 2004” – za partnerstwo w zarządzaniu (Instytut Pracy i Spraw Socjalnych), „Gazeta Biznesu 2004” dla najbardziej dynamicznie rozwijającej się firmy w województwie zachodniopomorskim („Puls Biznesu”). Zdobył wyróżnienie w kategorii „Osobowość Biznesu 2004” w ramach plebiscytu „Perły Biznesu 2004” („Świat Biznesu” oraz Północna Izba Gospodarcza).

PARYSKI ZYGMUNT

Urodził się w 1912 roku w Pittsburgh (USA). Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej z roku 1935 roku. Po ukończeniu studiów pracował w Elektrowni Miejskiej w rodzinnym Zakopanem. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku, służąc w batalionie łączności. Po wojnie wrócił do Zakopanego, gdzie objął stanowisko kierownika elektrowni. Od 1946 roku pracował w Zjednoczeniu Energetyki w Szczecinie jako kierownik działu. W 1947 roku zorganizował katedry: Miernictwa Elektrycznego i Fizyki na Wydziale Elektrycznym powstającej wówczas Szkoły Inżynierskiej. Jako uznany specjalista był konsultantem przy budowie Papierni „Skolwin” i Fabryki Włókien Sztucznych w Szczecinie. Był jednym z organizatorów Oddziału Szczecińskiego SEP. Od 1960 roku pracował w Instytucie Badań Jądrowych w Warszawie. Uczestniczył w pracach Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (IEC). Już w 1939 roku odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi, a w 1974 – Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł w Warszawie 26 grudnia 1991 roku.

PAWŁOWSKI KAROL

Urodził się 17 września 1940 roku we Lwowie. Absolwent Wydziału Mechaniczno-Energetycznego Politechniki Wrocławskiej, którą ukończył we wrześniu 1963 roku, uzyskując tytuł magistra inżyniera mechanika energetyki. Pracę zawodową rozpoczął w 1966 roku w elektrowni „Skawina”. Od 1973 roku pracuje w elektrowni „Dolna Odra”. W 1996 roku został prezesem zarządu i dyrektorem naczelnym tego przedsiębiorstwa. Autor ponad 20 projektów racjonalizatorskich dotyczących głównie oszczędności paliwa. Laureat Krajowego Konkursu Oszczędności Paliw oraz nagrody drugiego stopnia ministra górnictwa i energetyki w dziedzinie prac naukowo-badawczych i rozwojowych za wdrożenie w elektrowni „Dolna Odra” układu automatycznej regulacji częstotliwości i mocy. Kierował programem modernizacji trzech elektrowni Zespołu Elektrowni Dolna Odra S.A., polegającym na: zwiększeniu mocy bloków energetycznych, poprawie sprawności, zmniejszeniu emisji pyłów oraz związków azotu, a także spełnieniu wymagań stawianych automatyce bloków pracujących w połączonym europejskim systemie energetycznym UCPE. Inicjator wielu działań na rzecz zmniejszenia uciążliwości elektrowni dla środowiska. Wyróżniony wieloma odznaczeniami resortowymi i regionalnymi za wspieranie rozwoju służby zdrowia i nauki w regionie zachodniopomorskim.

POGODA KAZIMIERZ

Urodził się 28 maja 1933 roku w Krakowie. W wieku 16 lat rozpoczął pracę w Rejonowym Urzędzie Telefoniczno-Telegraficznym w Krakowie. W 1951 roku jako technik telekomunikacji został skierowany do Rejonowego Urzędu Telekomunikacji w Koszalinie. W 1952 roku został inspektorem w Dyrekcji Okręgowej Poczty i Telekomunikacji w tym mieście. Od 1958 roku do przejścia na emeryturę w 1991 roku pracował na terenie Dyrekcji Okręgu Poczty i Telekomunikacji w Szczecinie; od 1971 roku do 1974 roku jako dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Telekomunikacji w Koszalinie, a od 1974 roku jako dyrektor DOPiT Szczecin. W latach 1976–1983 odbył studia doktoranckie na Politechnice Szczecińskiej. Pracę doktorską obronił w 1983 roku. Był jednym z inicjatorów utworzenia Zakładu Ekonomiki i Organizacji Łączności na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Kierował rozwojem i modernizacją sieci telekomunikacyjnej w województwie szczecińskim.

PURCZYŃSKI JAN

Urodził się w 1944 roku w Brodnicy. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej w 1966 roku. Pracę doktorską w 1971 roku i rozprawę habilitacyjną w 1978 roku obronił na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej. Głównym obszarem jego zainteresowań naukowych jest wdrażanie nowoczesnych metod matematycznych do teorii pola magnetycznego, konstrukcja modeli matematycznych w postaci zagadnień brzegowych dla równań różniczkowych cząstkowych i równań całkowych, rozwiązywanie zagadnień z zakresu pól elektrostatycznych, prądów wirowych i stanów nieustalonych pól elektromagnetycznych oraz przetwarzanie sygnałów. Był promotorem dziewięciu zakończonych przewodów doktorskich, recenzował dziewięć rozpraw habilitacyjnych oraz dwadzieścia doktorskich.

Pełnił wiele funkcji na Wydziale Elektrycznym PS, łącznie z funkcją dziekana. W 1993 roku został prorektorem ds. nauki Uniwersytetu Szczecińskiego. Członek kilku komitetów naukowych. Wielokrotnie nagradzany, ma liczne odznaczenia, między innymi Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

RABIEJ JÓZEF MIRON

Urodził się 8 stycznia 1911 roku w Samborze. Dyplom magistra inżyniera w specjalności maszyny elektryczne uzyskał w 1935 roku na Politechnice Gdańskiej. Dyplom ten nostryfikował w 1936 roku na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. W latach 1937–1939 pracował w Biurze Elektryfikacji warszawskiego węzła kolejowego. W czasie okupacji hitlerowskiej został wywieziony na roboty przymusowe do Siemensstadt pod Berlinem. Po wojnie pracował w charakterze kierownika technicznego elektrowni w Gorzowie Wielkopolskim oraz w Oddziale Rejonowym Polskiego Radia w tym mieście. W roku 1948 przeniósł się do Szczecina, gdzie podjął pracę w Szkole Inżynierskiej; początkowo w charakterze wykładowcy. W latach 1952–1953 roku pełnił funkcję rektora tej uczelni. Od 1954 roku – zastępca profesora w Katedrze Maszyn Elektrycznych, którą kierował od 1951 do 1974 roku. W latach 1962–1969 był dziekanem Wydziału Elektrycznego PS. W 1959 roku uzyskał tytuł docenta, a w roku 1970 – profesora nadzwyczajnego. Działał w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich. Zmarł 27 maja 1974 roku.

RODZIEWICZ BOGUSŁAWA

Urodziła się 6 lutego 1944 roku w Gniewkowie na Kujawach. Absolwentka Wydziału Elektroniki Politechniki Warszawskiej (magister inżynier o specjalności elektroakustyka). Od 1966 roku w Oddziale TVP w Szczecinie. W latach 1979–1980 uczestniczyła w pracach związanych z budową i uruchomieniem nowego studia przy ul. Niedziałkowskiego 47. W 1993 roku nadzorowała budowę nowoczesnego obiektu przy ul. Niedziałkowskiego 27, a w 1996 roku dwóch nowych studiów przystosowanych do nadawania w najnowocześniejszej technice cyfrowej. Od 2000 roku kieruje Działem Techniki TVP S.A. w Szczecinie. Odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi.

ROMAN ANDRZEJ

Urodził się 26 grudnia 1941 roku w Kowlu na Wołyniu. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Gdańskiej w 1965 roku. W latach 1968–88 pracował na Wydziale Elektrycznym w Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego; zajmował się uruchamianiem urządzeń radiowych i nawigacyjnych. Wiedzę zdobytą podczas szkoleń u uznanych angielskich producentów takich urządzeń chętnie dzielił się z młodszymi kolegami. W 1988 roku, wraz z najbliższymi współpracownikami, założył spółkę EPA. W firmie tej kierował wdrożeniem radiowego systemu bezpieczeństwa statków GMDSS na jednostkach armatorów polskich. Brał czynny udział w tworzeniu morskiego ratowniczego centrum koordynacyjnego w Gdyni. Był także inżynierem serwisowym. Zginął tragicznie 10 listopada 1995 roku.

RYBCZYŃSKI JAN

Urodził się 17 lutego 1936 roku. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Poznańskiej w 1957 roku. Ukończył również Podyplomowe Studium Organizacji i Zarządzania. Pierwszą pracę podjął w Lubuskich Zakładach Aparatury Elektrycznej „Lumel” w Zielonej Górze na stanowisku konstruktora. W latach 1959–1961 był kierownikiem sekcji w Krośnieńskich Zakładach Metalowych. Od 1961 roku pracuje w Fabryce Kabli „Załom”, między innymi jako: starszy technolog, kierownik Sekcji Postępu Technicznego, szef produkcji, zastępca dyrektora ds. produkcji. Od lipca 1980 roku dyrektor fabryki, od lutego 1994 roku prezes zarządu. Przeprowadził z powodzeniem fabrykę przez kryzys przełomu lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. W latach osiemdziesiątych unowocześniał procesy technologiczne, rozwijał proces małych modernizacji bezinwestycyjnych.

SIKORA RYSZARD

Urodził się w 1932 roku w Niechobrze w Rzeszowskim. W 1954 roku ukończył Szkołę Inżynierską w Szczecinie. Dyplom magistra inżyniera uzyskał w 1956 roku na Politechnice Śląskiej. Od 1957 roku pracuje w Politechnice Szczecińskiej. Prowadzi badania w dziedzinie elektrotechniki teore-

tycznej i badań nieniszczących. W roku 1967 uzyskał stopień doktora na Politechnice Gdańskiej. W 1971 roku został powołany na stanowisko docenta Politechniki Szczecińskiej, w 1976 roku został profesorem nadzwyczajnym, a w roku 1986 – profesorem zwyczajnym. Jest autorem ponad dwustu publikacji naukowych oraz podręczników z teorii pola magnetycznego. Brał udział w opiniowaniu wielu rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz wniosków o nadanie tytułu profesora. Prowadził wykłady na politechnikach: Ateńskiej, Kijowskiej, Sofijskiej i Budapeszteńskiej. Współpracuje z uniwersytetami we Włoszech, Japonii, Grecji, Niemczech i Kanadzie. Jest członkiem wielu krajowych i międzynarodowych towarzystw i komitetów naukowych, m.in. Komitetu Elektrotechniki PAN. Należy do rad redakcyjnych „Archives of Electrical Engineering” i „Przeglądu Elektrotechnicznego”. Wyróżniony licznymi nagrodami i odznaczeniami, w tym Krzyżami Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

SKOCZOWSKI STANISŁAW

Urodził się 27 marca 1936 roku w Poznaniu. W latach 1953–1963 pracował w Fabryce Kabli „Żałom” na stanowisku głównego technologa. W roku 1959 ukończył Wydział Elektryczny Politechniki Szczecińskiej i uzyskał tytuł magistra inżyniera. Doktoryzował się na Politechnice Wrocławskiej w 1969 roku. Od 1963 roku pracownik naukowy Politechniki Szczecińskiej. Pełnił wiele funkcji w tej uczelni, między innymi dziekan Wydziału Elektrycznego w latach 1977–1984 oraz rektora w latach 1990–1993. Od 1984 roku członek Komitetu Automatyki i Robotyki PAN w Warszawie. W latach 1997–2002 redaktor naczelny miesięcznika „Pomiary, Automatyka, Kontrola”. Autor kilku książek, 170 publikacji w krajowych i międzynarodowych czasopismach oraz 2 monografii z dziedziny automatyki, regulacji temperatur oraz identyfikacji procesów przemian pomiarów dynamicznych. Promotor kilkunastu prac doktorskich i habilitacyjnych. Posiadał liczne zainteresowania, m.in. uprawiał taternictwo, a 1976 r. wziął udział w wyprawie na Spitsbergen. Członek Zarządu Głównego Stowarzyszenia Elektryków Polskich w latach 1981–1984. Zmarł 8 marca 2006 roku.

SLENDAK LESZEK

Urodził się 10 lipca 1938 roku. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej. Od 1960 roku pracował w firmach energetycznych, początkowo w Zakładzie Energetycznym w Jeleniej Górze, następnie w Zakładach Energetycznych Okręgu Dolnośląskiego. Od 1978 roku – dyrektor naczelny Zakładu Energetycznego Szczecin. Kierował przygotowaniem zakładu do prywatyzacji, między innymi przez zmianę systemu zarządzania. Po przekształceniu przedsiębiorstwa w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w 1993 roku został prezesem zarządu – dyrektorem naczelnym tego zakładu. Członek Komisji Kwalifikacyjnej Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

SŁOMIŃSKI JAN

Urodził się 16 maja 1912 roku. Studia wyższe ukończył w 1936 roku na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Po rocznej służbie wojskowej pracował w Biurze Elektryfikacji Ministerstwa Przemysłu i Handlu, między innymi w Komitecie Budowy linii 150 kV Rożnów–Mościce. Podczas okupacji był oficerem Armii Krajowej. Od września 1945 roku kierował Zjednoczeniem Energetycznym Okręgu Pomorza Zachodniego w Szczecinie. Po utworzeniu Szkoły Inżynierskiej podjął pracę jako profesor kontraktowy i kierownik Katedry Podstaw Elektrotechniki, w roku 1954 otrzymał stanowisko zastępcy profesora. W latach 1954–1958 był dziekanem Wydziału Elektrycznego. Za jego kadencji nastąpił znaczny rozwój wydziału: zorganizowano dwie katedry (Elektroautomatyki i Elektroenergetyki), utworzono dwa laboratoria, pozyskano wielu pracowników naukowych, rozwinięto badania naukowe. Był aktywny w życiu społeczno-politycznym; w 1946 roku zainicjował powstanie Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Szczecinie i został jego pierwszym prezesem, współzałożyciel Polskiego Stronnictwa Ludowego i wiceprezes Zarządu Grodzkiego w Szczecinie w latach 1946–1947. W tych samych latach był członkiem Rady Miejskiej. Zmarł 4 maja 1972 roku.

STĘPIEŃ MARIAN

Urodził się 20 sierpnia 1930 roku w Guzowie (powiat Gostynin). Studia wyższe ukończył w 1954 roku na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej. Od 1954 roku do przejścia na emeryturę w roku 1995 pracował nieprzerwanie w jednym przedsiębiorstwie – Zakładzie Energetycznym Szczecin; do 1966 roku na stanowisku zastępcy głównego inżyniera ds. przesyłu, w latach 1971–1989 jako główny inżynier ds. przesyłu, a od 1989 do 1995 roku był zastępcą dyrektora ds. technicznych. Wniósł duży wkład w modernizację i rozwój energetyki szczecińskiej. Czynn timer uczestniczył w działalności Stowarzyszenia Elektryków Polskich; w latach 1962–1984 był członkiem Zarządu Oddziału Szczecińskiego SEP.

SULIK RAJMUND

Urodził się 16 lutego 1932 roku. Absolwent Wydziału Łączności Politechniki Gdańskiej, gdzie uzyskał dyplom inżyniera z zakresu miernictwa elektronicznego. W 1959 roku został zatrudniony w eksperymentalnym ośrodku telewizyjnym w Gdańsku. Od 1961 roku pracował na stanowisku głównego inżyniera ośrodka telewizyjnego w Szczecinie. Wielokrotne modernizacje ośrodka telewizyjnego w Szczecinie dokonywane były według jego projektów i pod jego kierownictwem. W latach siedemdziesiątych kierował służbą inwestycyjną radia i telewizji, realizując budowę nowych obiektów. W latach 1976–1977 został delegowany do pracy w zakładach Bosch–Fernseh w Republice Federalnej Niemiec, a w latach osiemdziesiątych, po ponownym skierowaniu go do pracy w tych samych zakładach, uczestniczył w budowie centrum emisyjnego telewizji holenderskiej w Hilversum, a następnie w budowie ośrodka telewizyjnego w Yaounde w Kamerunie. Wielokrotnie wyróżniany odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi, między innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Odznaką „Gryfa Pomorskiego”, Medalem Szczecińskiego Towarzystwa Miłośników Telewizji.

SZCZERBA STEFAN

Urodził się w 1934 roku w Zagórzcu. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1966 roku na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Od 1957 roku pracował w Politechnice Szczecińskiej, początkowo w Katedrze Podstaw Elektrotechniki, od 1966 roku w Katedrze Urządzeń Elektrycznych i Elektrotechniki Morskiej. Od 1968 roku docent. Wieloletni kierownik Zakładu Urządzeń Elektrycznych i Elektrotechniki Morskiej. Dyrektor Instytutu Elektrotechniki (1969–1972, 1987–1991) i dziekan Wydziału Elektrycznego (1969–1973). W latach 1968–1974 był członkiem Rady Naukowo-Ekonomicznej przy Wojewodzie Szczecińskim. Prezes Oddziału Szczecińskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich (w latach 1963–1981 i 1984–1987) oraz od 2002 r. przewodniczący Komisji Rewizyjnej. Rzeczoznawca SEP w działach: technika świetlna oraz instalacje i urządzenia elektryczne. Od 2004 r. wiceprezes Rady Regionu Zachodniopomorskiego FSNT NOT w Szczecinie.

SZYMIANIS JERZY

Urodził się w 1930 r. w Grodnie. Kontynuując zawodowe tradycje rodzinne, ukończył w 1954 r. studia I stopnia na Wydziale Elektrycznym Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie, a w roku 1958 - studia magisterskie na Politechnice Szczecińskiej. Pracę doktorską obronił w 1966 r. na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej. Od 1977 do 1995 r. pracował na stanowisku docenta w Katedrze Maszyn Elektrycznych i w Zakładzie Maszyn i Napędów Elektrycznych, którego był kierownikiem w latach 1974-79 oraz 1984-95. Pełnił również funkcję prodziekana ds. nauczania i wychowania (1973-84 oraz 1990-95). Dyrektor Instytutu Elektrotechniki Wydziału Elektrycznego PS w latach 1984-87. W okresie VIII kadencji (od 28.02.1974 do 30.04.1974) pełnił obowiązki dziekana Wydziału. Rzeczoznawca SEP w dziale maszyn i napędów elektrycznych i energoelektroniki, autor wynalazków i patentów, które wdrożono do eksploatacji. Za działalność naukowo-badawczą uzyskał trzy nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

TARASZKIEWICZ ZBIGNIEW

Urodził się 5 maja 1927 roku. Studia inżynierskie ukończył w 1952 roku na Wydziale Elektrycznym Politechniki Szczecińskiej. Jeszcze jako student, w 1951 roku, podjął pracę na tej uczelni. Od 1 czerwca 1957 roku pracował w Przedsiębiorstwie Robót Elektrycznych „Elektromontaż” Poznań na Odcinku Montażowym w Szczecinie – początkowo jako kierownik budowy, a od 1966 roku kierownik odcinka. Jednocześnie kontynuował studia i w 1964 roku otrzymał tytuł magistra inżyniera. Prowadził intensywne starania o powołanie w Szczecinie samodzielnego przedsiębiorstwa „Elektromontaż”. W 1967 roku został jego naczelnym dyrektorem, którą to funkcję pełnił nieprzerwanie przez 20 lat. Pod jego kierownictwem przedsiębiorstwo rozwijało się dynamicznie i wciąż rozszerzało zakres działania; w 1975 roku powstał Zakład Produkcji Urządzeń Elektrycznych, z wydziałami: Mechanicznym, Elektrycznym i Lakierni Proszkowej. Pracował także za granicą, między innymi w „Elektrimie” w Moskwie. Zmarł 12 lipca 1995 roku.

TITTENBRUN BOGUSŁAW

Urodził się 11 kwietnia 1895 roku. Studia rozpoczął na Politechnice Petersburskiej, dyplom inżyniera uzyskał w 1924 roku na Wydziale Elektrotechnicznym Politechniki Warszawskiej. W tym samym roku rozpoczął pracę zawodową w Elektrowni Okręgowej „Siersza Wodna”, następnie pracował w kopalni węgla kamiennego na Górnym Śląsku, a w latach 1946–1954 w Zarządzie Energetycznym Okręgu Południowego w Katowicach. W 1954 roku przeniósł się do Szczecina i rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną na Wydziale Elektrycznym Szkoły Inżynierskiej na stanowisku zastępcy profesora. Po otrzymaniu w 1957 roku nominacji na stanowisko docenta etatowego objął kierownictwo Katedry Elektroenergetyki na Wydziale Elektrycznym Politechniki Szczecińskiej. Funkcję tę pełnił do 1965 roku. W latach 1958–1962 był dziekanem, a w latach 1962–1965 prodziekanem tego wydziału. Brał czynny udział w pracach Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, był członkiem Komitetu Elektryfikacji Polski Polskiej Akademii Nauk i ekspertem z zakresu elektrowni ciepłych Komitetu Elektrotechniki PAN. Był jednym z założycieli Stowarzyszenia Elektryków Polskich w 1919 roku. Pełnił w nim wiele funkcji, między innymi przewodniczył społecznej poradni SEP dla elektryków przemysłowych, pracował w Zarządzie Oddziału, kierował pracami Sądu Koleżeńskiego w Szczecinie. Uhonorowany w 1981 roku przez Walny Zjazd Delegatów najwyższą godnością stowarzyszenia – członkostwem honorowym SEP. Zmarł 13 maja 1985 roku.

TOMCZAK ZDZISŁAW

Urodził się 28 marca 1927 roku w Międzywodziu (województwo poznańskie). W Szczecinie od 1946 roku. Absolwent Wydziału Elektrycznego Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie w 1951 roku. Od 1952 roku pracował w Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego, początkowo w charakterze starszego technologa, a od 1954 roku – kierownika Wydziału Elektrycznego, na którym to stanowisku pozostawał do roku 1979. Przez cały ten czas, w miarę wzrostu stopnia elektryfikacji statków, przystosowywał kierowany przez siebie wydział do nowych zadań. Starannie dobierał kadre, chętnie zatrudniał ludzi młodych, motywując ich do ciągłego podnoszenia kwalifikacji. Wychował wielu znakomitych elektryków okrętowców. W latach 1979–1982 pracował w Dziale Handlowym stoczni na stanowisku głównego specjalisty ds. eksportu. Przeszedł na emeryturę w 1982 roku.

WIEŚNIAK STANISŁAW

Urodził się 14 marca 1930 roku w Wilnie. W czasie okupacji był żołnierzem Armii Krajowej. Uprawiał wioślarstwo; czterokrotny mistrz Polski, uczestnik Igrzysk Olimpijskich w Helsinkach (1952 rok). Działacz i trener w KKS „Włókniarz” Szczecin. Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej (1959). Po ukończeniu studiów – główny energetyk w Cukrowni „Kluczewo”, inżynier ruchu w elektrowni „Szczecin”, w latach 1961–1971 szef Wydziału Ruchu w Stoczni Szczecińskiej. Do 1990 roku główny specjalista w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej. Autor wielu projektów racjonalizatorskich.

WITKOWSKI FRANCISZEK

Urodził się 3 marca 1915 roku w Oberhausen w Niemczech. Po zakończeniu II wojny światowej podjął pracę w Zakładach Energetycznych Okręgu Zachodniego w Poznaniu, a następnie – w okręgu Kościan. Od 1953 roku był dyrektorem Zakładu Sieci Elektrycznych Zakładu Energetycznego w Szczecinie, a od 1970 roku – dyrektorem tego przedsiębiorstwa. W roku 1968 ukończył Wydział Elektryczny Politechniki Szczecińskiej i uzyskał dyplom inżyniera elektryka. Za wkład w organizację i rozwój energetyki na Pomorzu Zachodnim został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Odznaką „Gryfa Pomorskiego” oraz licznymi odznaczeniami państwowymi i resortowymi. Był aktywnym działaczem Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W latach 1962–1970 pełnił funkcję wiceprezesa Zarządu Oddziału SEP w Szczecinie. Odznaczony Złotą Odznaką Honorową SEP.

WOŁCZAK BOHDAN KAZIMIERZ

Urodził się w 1932 roku w Grodnie. Po ukończeniu studiów na Wydziale Elektrycznym Politechniki Szczecińskiej w 1954 pracował w Katedrze Fizyki Wyższej Szkoły Rolniczej, a od 1960 roku był zastępcą głównego inżyniera w Doświadczalnym Ośrodku Telewizyjnym w Szczecinie. Współorganizator Wyższej Szkoły Morskiej. Od 1966 roku adiunkt w Katedrze Elektroautomatyki, od 1970 roku docent etatowy. Współorganizator i dyrektor Instytutu Automatyki Przemysłowej Politechniki Szczecińskiej. Od 1991 roku kierownik Zakładu Techniki Laserowych w Instytucie Elektroniki i Informatyki. Członek od 1987 roku Amerykańskiego Stowarzyszenia Inżynierów Optoelektroniki, Komisji Cybernetyki Technicznej Oddziału PAN w Poznaniu oraz Sekcji Optoelektroniki Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN.

WORONOWICZ DŻEMAL

Urodził się 4 stycznia 1929 roku w Lachowiczach (województwo nowogrodzkie). Studia inżynierskie ukończył w 1953 roku na Wydziale Elektrycznym Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie, a studia magisterskie – na Politechnice Warszawskiej. W roku 1955 rozpoczął pracę jako asystent w Katedrze Napędów na Wydziale Elektrycznym Politechniki Szczecińskiej. W latach następnych przeszedł kolejne stopnie kariery naukowej. Był starszym asystentem, adiunktem, starszym wykładowcą, a od 1968 roku – docentem. Stopień doktora nauk technicznych otrzymał w roku 1965, po obronie pracy doktorskiej z zakresu układów napędowych. Od w 1969 pełnił obowiązki prodziekana wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej, a we wrześniu 1973 roku został dziekanem tego Wydziału. Umiejętnie łączył udokumentowaną publikacją pracę naukową z dydaktyką. Działał społecznie w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich, pełniąc między innymi funkcję sekretarza oddziału w 1955 roku. Zginął tragicznie w pełni sił twórczych 27 lutego 1974 roku.

ZAJĄC WIKTOR

Urodził się w 1931 roku. Studia wyższe odbył na Wydziale Elektrycznym Politechniki Szczecińskiej w latach 1953–1957, a podyplomowe – w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1978–1979). Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1967 roku na Politechnice Gdańskiej. Długoletni nauczyciel akademicki Politechniki Szczecińskiej. Przez dziesięć lat pracował w Katedrze Fizyki, a od 1968 roku – w Katedrze Wysokich Napięć. Pełnił między innymi funkcje: dyrektora Instytutu Elektrotechniki (1974–1976 i 1978–1984), prodziekana (1984–1987) i dziekana wydziału Elektrycznego (1990–1996). Był „seniorem” budowy nowego budynku Wydziału Elektrycznego przy ul. 26 Kwietnia. Przez wiele lat kierował pracą Zakładu Wysokich Napięć i Elektrotechnologii. Odszedł na emeryturę w 1997 roku.

ZAWISZA ALEKSANDER

Urodził się 26.02.1904 r. Studia wyższe, w trakcie których pracował jako asystent w Katedrze Fizyki, ukończył na Oddziale Elektrycznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. Pracę zawodową podjął w 1932 r. jako projektant i kierownik nadzoru w budownictwie wojskowym. W czasie wojny przebywał w Anglii – pracując w laboratorium elektrotechnicznym i elektryfikacji lotnisk – a po jej zakończeniu zamieszkał w Szczecinie i od 1955 poświęcił się działalności naukowo-dydaktycznej, nie przerywając ścisłych związków z praktyką projektową instalacji elektrycznych. Tytuł naukowy

docenta uzyskał w 1959 roku. Od 1961 r. kierował Katedrą Urządzeń Elektrycznych PS. Wybitny specjalista w zakresie instalacji elektrycznych dla potrzeb przemysłu. Aktywny członek SEP. Człowiek o silnym charakterze, życzliwy kolega. Zmarł 2 maja 1964 r.

ŻELAZNY KAROL

Urodził się 27 stycznia 1924 roku w Krakowie. W 1947 roku podjął pracę w Krakowskiej Fabryce Kabli. Studiował na Wydziale Metali Kolorowych Akademii Górniczo-Hutniczej. Ukończył Wydział Elektryczny Politechniki Poznańskiej. W 1958 roku skierowano go do pracy przy uruchomieniu produkcji w Fabryce Kabli „Załom”, w której pracował nieprzerwanie do 1992 roku. Wielokrotnie wyróżniany jako wybitny fachowiec i organizator produkcji, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i odznaczeniami resortowymi. Wieloletni członek SEP-u.

ŻUCHOWSKI ADAM ROMAN

Urodził się 10 sierpnia 1934 roku w Frysztaku. Studia wyższe ukończył na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej w 1956 roku. Doktoryzował się w 1959 roku, a habilitację uzyskał w 1964 roku. Od 1955 roku był asystentem w Katedrze Pomiarów Elektrycznych na Politechnice Wrocławskiej. W latach 1956–1964 pracował we wrocławskiej, a następnie szczecińskiej filii Instytutu Elektrotechniki w Warszawie-Międzylesiu. Twórca i kierownik Zakładu Teorii Sterowania i Techniki Symulacyjnych w Instytucie Automatyki Przemysłowej Politechniki Szczecińskiej. W latach 1974–77 dziekan Wydziału Elektrycznego, prorektor ds. rozwoju kadry i współpracy z zagranicą. Współtwórca polskiej szkoły miernictwa dynamicznego. Autor 180 prac naukowych z dziedziny metrologii i automatyki. Twórca nowych metod pomiarowych, optymalizacji, modelowania i symulacji komputerowych. Wypromował dziesięciu doktorów nauk technicznych. Uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi, między innymi Krzyżem Oficerskim i Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką „Gryfa Pomorskiego”, Medalami im. M. Pożaryskiego i im. J. Groszkowskiego.

Aneks 1

„Kurier Szczeciński” o elektrykach i elektryce w pierwszych latach powojennych

Ważnym wydarzeniem w życiu miasta stało się uruchomienie radiostacji „Szczecin”. „Kurier Szczeciński” z 3 stycznia 1946 roku tak relacjonował: „Radiostację „Szczecin” zbudowano w przeciągu sześciu dni. Aparatura została przewieziona w dniu 17-tego; stacja przemówiła próbną audycją 23-go grudnia (1945 r.). Dlatego też wyczyn budowy najmłodszej polskiej radiostacji w przeciągu tak krótkiego czasu zasługuje na zainteresowanie się ludźmi, którzy tego dzieła dokonali.

Konstruktorami „Szczecina” są dwaj inżynierowie Franciszek Wąsiak i Kazimierz Grzesiak. Niemal całe dnie i noce spędzają przy aparaturze nadawczej. Jeżeli się który odrywa od roboty – to tylko po to, żeby „skoczyć” do studia i podsłuchać, jak gada ich radiostacja. Nauczyli niemowlę mówić – teraz uczą je mówić poprawnie, bez chryпки i przygwizdu. Otoczeni kłębamii dymu papierosowego ukradli ferie świąteczne rodzinom, poświęcając dobrze zasłużony odpoczynek dla dobra Radia i społeczeństwa. Jednak ich praca nie dałaby tych wyników, gdyby nie trzeci zapaleniec – Florian Nowakowski. Jest to wysoki obywatel o wyglądzie boksera (którym istotnie był), to były marynarz, później porucznik 1 dywizji pancerniej walczącej w Holandii! Powrócił do kraju, budować Polskę. Przydało mu się to marynarstwo! W nocy z 22 na 23 grudnia wspinał się po stalowych linkach masztów radiostacji, bo się zaważył, że antena musi być zawieszona na gwiazdkę. Balansując na wysokości 30 m narażał życie. Antenę zawiesił, nie spadł i będzie teraz prowadził Wydział Techniczny w Szczecinie.

Prócz tych trzech głównych bohaterów warto poznać i pomniejszych ożywionych duchem radiofonizacji Szczecina. Są nimi 25-letni ob. Szmidla, absolwent uniwersytetu budapesztańskiego, w Polskim Radiu zajmuje odpowiedzialne stanowisko inspektora radiowęzłów, jeśli potrzeba pracuje jak prosty robotnik, dając przykład innym. Wreszcie 4 radiotechnicy: J. Kaźmierczak, Z. Szewczyk, Ed. Czajkowski, Ed. Zalewski. Pracowitość ich godna jest specjalnego uznania. Gdy radiostacja wreszcie przemówiła popłakali się z radości.

Tym wszystkim zawdzięczamy możliwość słuchania Halo! Tu mówi Szczecin...”

Uroczyste otwarcie rozgłośni i radiostacji Polskiego Radia w Szczecinie nastąpiło 26 grudnia 1945 roku. Mały nadajnik obejmował swym zasięgiem tylko obszar miasta, nie mógł więc spełniać należycie swego zadania na dłuższą metę. W „Literaturze i sztuce” – dodatku do „Kuriera Szczecińskiego” nr 71 z 31 marca 1948 r. – znajdujemy kolejne informacje na ten temat:

Radiofonia pomorska dziś i jutro

Potrzeba istnienia silnej radiostacji w stolicy Pomorza Zachodniego dyskutowana była ostatnio na pierwszym Zachodnim Kongresie Dziennikarstwa w Poznaniu. W wyniku tych obrad, w rezolucji powziętej na kongresie znalazł się postulat następującej treści: >>Zachodni Kongres Dziennikarski biorąc pod uwagę znaczenie propagandy za pośrednictwem radia i wagę rozbudowy radiofonii na terenach zachodnich, zwraca się z apelem do Rządu R.P. o uzyskanie w drodze rewindykacji względnie reparacji jednej stacji długofalowej z pełnym wyposażeniem o mocy niemniej, niż 100 kw w antenie z przeznaczeniem dla Wrocławia oraz przynajmniej jednej stacji nadawczej średniofalowej o mocy co najmniej 50 kw w antenie z przeznaczeniem dla Szczecina<<.

Jeżeli projekt ten znajdzie poparcie czynników rządowych i zostanie zrealizowany, Szczecin stanie się ośrodkiem propagandy radiowej o zasięgu ogólnoeuropejskim. Umożliwi nam to wyjście z peryferyjnego podwórka na szerokie przestrzenie międzynarodowe. W naszej walce o utrzymanie Ziemi Odzyskanych na zawsze, silna, dalekosiężna radiostacja w Szczecinie stałaby się wspianą bronią.

Praca od podstaw

Zacznijmy od tego, że radiostację w naszym mieście trzeba było budować od podstaw, bowiem rozgłośnia radiowej w Szczecinie nigdy nie było. To też przystosowanie lokalu przy Al. Wojska Polskiego do tych celów pochłonęło sporo wydatków i jeszcze więcej pracy. W chwili obecnej urządzone całkowicie są 3 studia: speakera, literackie, przystosowane jednocześnie do nadawania słuchowisk oraz duże studio muzyczne z estradą dla występów orkiestry i mogące pomieścić około 70 słuchaczy. Poważną przeszkodę stanowi niedostateczna ilość mikrofonów t.zw. pojemnościowych, co powoduje konieczność przenoszenia mikrofonu ze studia do studia i uniemożliwia dokładne ustawienie go, co odbija się niekorzystnie na czystości emisji. Drugim poważnym mankamentem jest brak odpowiedniego kabla między studiami, a radiostacją nadawczą. Zadanie to wypełni na razie prowizoryczny kabel telefoniczny, przebiegający przez dzielnice zajęte przez wojsko i tym samym niepodlegający kontroli personelu technicznego.

Drugim etapem rozbudowy radia szczecińskiego będzie stworzenie radiowęzła z szeroko rozgałęzioną siecią megafonów na terenie całego Pomorza Zachodniego oraz głośników zainstalowanych w fabrykach, szkołach, świetlicach jak i też w mieszkaniach prywatnych. Zrealizowanie tych zamierzeń, wobec wysokich jeszcze cen radioodbiorników, pozwoli szerokiemu ogółowi korzystać z kształcącej i kulturalnej rozrywki, jaką jest radio.

Specjalny program morski

Niezależnie od technicznej rozbudowy radiostacji pracuje się również intensywnie nad stworzeniem odpowiedniego programu radiowego opartego na specjalnej tematyce morskiej, związanej organicznie z terenem. Program ten zawierać będzie aktualne dane z życia całego Pomorza Zachodniego, informować będzie o rozwoju gospodarczym tych ziem, podawać będzie wiadomości o porcie.

Do tej pory nie posiada Szczecin połączenia kablowego z Warszawą, co uniemożliwia transmitowanie programu szczecińskiej rozgłośni przez Raszyn. Słyszalność „Szczecina” w ciągu dnia jest dość słaba, specjalnej wagi nabiorą więc nocne audycje radiostacji szczecińskiej, których nadawanie rozpoczęto 27 b.m. Audycje te, przeznaczone dla zagranicy nadawane będą w każdą środę i sobotę oraz w co trzecią niedzielę o godz. 1.15.

W tym krótkim bilansie dotychczasowych osiągnięć Polskiego Radia w Szczecinie nie ma na pozór żadnych „rewelacyjnych” pozycji, ale ponieważ wartość rezultatów mierzy się proporcją możliwości i czasu – trzeba obiektywnie stwierdzić, że na tym odcinku zrobiono bardzo dużo.

Zrobiono to, że małą polową niemiecką radiostację zmuszono do mówienia po polsku: „Hallo! Tu Polskie Radio Szczecin...”

Przypomnijmy, że nowa, silniejsza radiostacja szczecińska została uruchomiona 18 grudnia 1949 r.

„Kurier Szczeciński” nr 153 z 9 lipca 1946 roku zamieścił obrzerny artykuł pt. „Elektryfikacja Pomorza Zachodniego”. (Przytaczamy go, zachowując pisownię oryginalną).

60% prądu produkują elektrownie wodne

Zjednoczenie Energetyczne w Szczecinie obejmuje swoim zakresem działania cały obszar województwa szczecińskiego. Elektryfikacja poszczególnych powiatów jest obecnie naczelnym problemem pracy Zjednoczenia. Jeżeli połączymy linią prostą Szczecin z miastem Szczecinkiem, to można w ogólnych zarysach powiedzieć, iż obszary położone na północ od tej linii są już dostatecznie zelektryfikowane, podczas gdy tereny południowe właściwie nie posiadają prądu. Wystarczy chyba przypomnieć, iż miasteczko Gryfin, położone stosunkowo niedaleko od Szczecina, prądu do dnia dzisiejszego nie posiada. Jest to w pierwszym rzędzie wina ogromnych zniszczeń, jakie pozostawiła po sobie wojna. Najdotkliwiej dają się odczuć zniszczenia wojenne linii wysokiego napięcia.

Zniszczenia linii wysokiego napięcia

Przed wojną zarząd energetyczny należał do niemieckiego towarzystwa akcyjnego Maerksche Elektrizitaetswerke, czyli MEWE. Jedną z największych stacji znajdowała się w miejscowości Fikenheerd koło Słubic, o sile 100.000 kw, następnie w Białogardzie i Szczecinie. Stamtąd biegły przewody wysokiego napięcia, zasilając większą część Pomorza Zachodniego w prąd elektryczny. Fikenheerd jest obecnie zniszczony, sama stacja znajduje się zresztą po stronie niemieckiej. Stacja Białogród, a także Gorzów jest również w stanie kompletnej dewastacji. Ze Starogrodu do Pyrzyc biegła linia wysokiego napięcia, przy czym na niektórych odcinkach, wskutek szerokich bagien, rozpiętość poszczególnych przęseł sięgała 400 m, a słupy podtrzymujące kable miały wysokość do 30 m. W czasie odwrotu Niemcy wysadzili słupy w powietrze, tak że obecna naprawa ich wymaga bardzo długiego czasu.

Polski robotnik przewyższył Niemca

Około 60 proc. całej energii elektrycznej pochodzi z elektrowni wodnych, których posiadamy obecnie 13: Rosnów, Heyka, Trzebiatów, Rejowice, Likowo, Stary Potok, Spalinów; Jastrów; Potusza; Płoty, Kołobrzeg, Gacisz, Herby oraz 2, które zostaną w najbliższym czasie oddane do użytku: Międzylesinowie, Namysławany. Warto przy tym nadmienić, iż elektrownie wodne mają obecnie większą wydajność niż za Niemców. Dzięki premiom za powiększenie energii wodnej i niższe szczyty swej wydajności elektrowni ciepłych, robotnik polski w krótkim czasie uzyskał nadspodziewanie piękne wyniki. W chwili objęcia przez władze polskie elektrowni w Białogrodzie szczyt jej wynosił 8000 kw, obecnie dzięki zwiększonej pracy elektrowni wodnych, sięga jedynie 4.000 kw co stanowi znaczne obciążenie dla motorów.

W stadium naprawy znajduje się niesłychanie ważna linia wysokiego napięcia ze Starogrodu do Białogrodu i Maszewa. Również Gryfin będzie w najbliższym czasie zaopatrzony w prąd.

Odbudowa elektrowni w Żółwinie

Mniej więcej miesiąc temu przejęliśmy od władz radzieckich elektrownię w Żółwinie (Feldmuele), za Stołczynem. Niestety, elektrownia przedstawiała opłakany obraz. Zjednoczenie przystąpiło natychmiast do odbudowy. Naprawiono już uszkodzone mury, wstawiono szyby, usunięto gruzy. Prowadzi się również oczyszczanie palenisk i otworów i remont włazów. Elektrownia ta posiada dla naszego miasta specjalne znaczenie. Na wypadek uszkodzenia elektrowni portowej, będzie w stanie, jak również elektrownia w Czanowie, zasilac miasto w dostateczną ilość energii elektrycznej. Zjednoczenie postanowiło przenieść ze Świnoujścia jeden turbozespół. Za parę miesięcy będziemy więc w pewnym stopniu uniezależnieni od radzieckiej elektrowni portowej.

Świnoujście posiada prąd elektryczny doprowadzany z sieci hamburskiej. Ostatnio władze niemieckie zwróciły się do Zjednoczenia z prośbą pokrycia kosztów zużycia prądu w Świnoujściu. Żądanie to jest jednak bezpodstawne, gdyż władze radzieckie korzystają w przeważnej części z prądu i posiadają rozdzielnie w Świnoujściu.

Prace Zjednoczenia są zakrojone na dużą skalę. Specjalny nacisk kładzie się na elektrownie wodne, które nie są obecnie w stanie pracować normalnie. Wskutek zawalenia mostów, wody na rzekach ulegają w niewłaściwych miejscach spiętrzeniu, co ujemnie odbija się na wydajności danej elektrowni.

Bolączki Zjednoczenia

Zjednoczenie posiada też najróżniejsze bolączki. Do najbardziej dotkliwych należy stałe zestrzeliwanie izolatorów. Różnego rodzaju strażnicy i wojskowi urządzają sobie „kulturalną” zabawę strzelając do izolatorów, co naraża Zjednoczenie na poważne straty materialne, a co najgorsze powoduje przerwę w dostawie prądu. Mimo kilkakrotnych ostrzeżeń, a nawet kar, meldunki o tego rodzaju wybrykach nadchodzą stale do Zjednoczenia. Czas najwyższy położyć radykalny koniec tego rodzaju zabawom.

Z tego krótkiego przeglądu prac wynika, iż jesteśmy na najlepszej drodze do całkowitego zelektryfikowania Pomorza.